

A Fővárosi Ítéltábla a **felperes jogi képviselője** által képviselt **felperes** (felperes címe. III/10.) felperesnek a **alperes jogi képviselője** által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe.) I. rendű alperes és II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék által 2015. április 23. napján 8.G.44.743/2014/16. sorszám alatt meghozott ítéletével szemben a felperes részéről 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés, és alperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2015. december 2. napján megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és kötelezi az alpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen a felperes részére 3.771.824 (Hárommillió-hétszázhetvenegyezer-nyolcszázhuszonnégy) forintot 15 napon belül, ezt meghaladóan a felperesi keresetet elutasítja.

Kötelezi az I. rendű és II. rendű alperest, fizessenek meg egyetemlegesen a felperes részére 828.000 (nyolcszázhuszonnyolcezer) forint első- és másodfokú perköltséget 15 napon belül.

Kötelezi az alpereseket, fizessenek meg egyetemlegesen a magyar állam javára, külön felhívásra 121.150 (egyszázhuszonegyezer-egyszázötven) forint feljegyzett illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, és kötelezte a feleket perköltség viselésére. Határozatát azzal indokolta, hogy a **adós társaság** (adós társaság) 2008. április 4-én benyújtott kérelem alapján 2008. november 25-i kezdő időponttal felszámolás alá került. A felszámolásban határidőben nyolc hitelező mindösszesen 96.374.540 forint összegben jelentett be hitelezői igényt. A felperes a felszámolásban 3.771.824 forint összegben jelentett be hitelezői igényt, melyet a felszámoló a Cstv. 57. § f) pontjába tartozó követelésként vett nyilvántartásba.

Az I. rendű alperes 2004. október 1. napjától a felszámolás kezdő időpontjáig az adós társaság vezető tisztségviselője volt, a II. rendű alperes (I. rendű alperes fia), aki édesapja helyett az adós társaságot ténylegesen irányította, 2014. december 13-tól a felszámolás kezdő időpontjáig volt bejegyzett vezető tisztségviselő. A vezetők nem tettek eleget a Cstv. 31. §-ában előírt kötelezettségeiknek, iratokat és vagyont nem adtak át a felszámoló részére, tevékenységet záró mérleget, adóbevallást nem készítettek, az adós társaság éves beszámoló letétbe helyezési kötelezettségét sem teljesítették. A felszámoló jelentésében megállapította, hogy az adós társaságnak ismert vagyona, be nem hajtott követelése nem volt. Az „a” hitelezői kategóriában

1.853.668 forint, „e” hitelezői kategóriában 37.464.827 forint, „f” kategóriában 27.827.234 forint + 327.234 forint regisztrációs díj került feltüntetésre. A Fővárosi Törvényszék 2010. április 26. napján kelt 2010. június 29. napján jogerőre emelkedett 2.Fpk.o1-2008-002033/17 számú végzésével az adós társaság felszámolását egyszerűsített módon befejezte, az adós társaságot megszüntette.

A felperes - a felszámolási eljárás alatt - 2010. március 5. napján kérte az alperesek felelősségének megállapítását 3.771.824 forint összegben, mert az adós társaság vezetőjeként ügyvezetési feladataikat a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el. A Fővárosi Bíróság 26.G.41.963/2010. számú eljárásban a felperesek keresetét elutasította, mely ítéletet a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.067/2012/6. sorszámú ítéletével helybenhagyott. A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság 2014. január 30-án kelt Gfv.VII.30.128/2013/4. számú ítéletével a jogerős ítéletet a kereset fő tárgya tekintetében hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, megállapította, hogy az I. és II. rendű alperes az adós társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően az ügyvezetői feladatokat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, ezáltal a társasági vagyon 3.771.824 forinttal csökken, kötelezte az alpereseket egyetemlegesen perköltség fizetésére.

A felperes jelen perben előterjesztett keresetében 3.771.824 forint, valamint 685.200 forintnak 2008. március 20. napjától 3.086.624 forintnak, 2008. augusztus 28. napjától számított évi 12 %-os mértékű kamatának megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Keresetét részben a kúriai ítéletre, másrészt a Cstv. 63. § (3)-(4) bekezdésében foglaltakra alapította. Arra hivatkozott, hogy a felszámolási eljárásban a követelése nem nyert kielégítést.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Elsődlegesen azzal védekeztek, hogy a felperes perindítási határidőn túl terjesztette elő keresetét. Érdemben kifejtették, az a tény, hogy a Kúria 3.771.824 forint vagyonsökkenést állapított meg, nem eredményezi automatikusan, hogy az alperesek ezt az összeget lennének kötelesek megfizetni a felperes részére. Álláspontjuk szerint a bíróságnak vizsgálnia kell, hogy a felszámolási eljárásban milyen összegű, milyen hitelezői kategóriába tartozó hitelezői igények bejelentésére került sor; az adós társaság vagyona elegendő lett volna-e a bejelentett hitelezői igények teljes vagy részbeni kielégítésére; a felperesnek igazolnia kell, hogy a kúriai határozatban hivatkozott alperesi mulasztás hiányában kielégítést nyert volna a követelése.

Megítélése szerint a felperes követelése a felszámolási eljárásban a Kúria által megállapított vagyonsökkenés hiányában sem nyert volna semmilyen mértékben kielégítést. A felperes „f” kategóriás igényét a Kúria által megállapított vagyonsökkenésnél jóval magasabb összegű hitelezői igények előzték meg, amelyekre tekintettel a felperes követelésének megtérülésére a felszámolási eljárásban nem volt lehetőség.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes perindítási határidőn belül terjesztette elő keresetét. Érdemben a bíróság vizsgálta, hogy a korábbi megállapítási perben meghatározott helytállási összegre milyen arányban jogosult a felperes, mint hitelező. Kifejtette, hogy az alperes helytállási kötelezettsége az adós vagyonából ki nem elégített azon követelések esetében állapítható meg, melyek kielégíthetők lettek volna, ha nem csökkent volna az adós vagyona a Kúria által megállapított vagyonvesztés összegével. Azonban a felszámolási eljárás befejezéséről hozott végzés és a záró mérleg alapján megállapítható, hogyha nem került volna sor az alperes által okozott 3.771.824 forint társasági vagyonvesztésre, az adós felosztható vagyonának hiánya miatt sem kapott volna kielégítést a felperes az „f” kategóriába tartozó hitelezői igényére. Erre tekintettel a felperes keresetét elutasította.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, és kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával kereseti kérelmének történő helyt adást. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a felszámolás során irányadó kielégítési sorrendet vizsgálta és ennek figyelembevételével azt állapította meg, hogy a felperesi igény nem nyerhet kielégítést, mert a kielégítési sorrendben őt megelőző követelések is kielégítetlenek maradtak.

Hangsúlyozta, hogy a Cstv. 63. § (3) bekezdése értelmében a bíróság e jogszabályhely alapján indított pereket egyesíti, és több hitelező esetén a követelések arányos kielégítéséről rendelkezik. Eszerint nem lehet a felszámolásnál irányadó sorrendre figyelemmel lenni, hanem valamennyi jogszabályhely alapján előterjesztett hitelezői igényt figyelembe kell venni. A jelen ügyben a Kúria 3.771.824 forintban állapította meg a vagyonsökkenést, és csupán a felperes terjesztett elő ilyen irányú kereseti kérelmet, ezért a felperes követelése teljes mértékben kielégítendő. Előadta, igazolta, hogy az adós társaság felszámolási eljárása jogerősen befejeződött, a hitelező követelésének kielégítésére fedezet nem volt, hitelezői igénye teljes egészében kielégítetlen maradt, más hitelező az alperesek marasztalása iránt nem terjesztett elő keresetet, a vagyonsökkenés mértéke a felszámolási eljárásban ki nem elégített hitelezői igényét nem haladja meg.

Az alperesek csatlakozó fellebbezést terjesztettek elő, és kérték a felperes keresetét a jogvesztő 60 napos perindítási határidő elmulasztása okán elutasítani. Kifejtették, a felperes tévesen állítja, hogy a felszámolási kérelem benyújtásának időpontjában hatályos jogszabály alkalmazandó a perben. Ilyen rendelkezést a csődtörvény nem csupán a peres eljárásra, de általában véve a felszámolási- és a csődeljárásokra nézve sem állapít meg. Előadták, hogy a 2006. évi VI. törvény 17. §-a módosította a csődtörvény 63. § (2) bekezdését oly módon, hogy a felszámolási eljárás jogerős lezárását követő 90 napos jogvesztő határidőn belül kérhető keresettel a bíróságtól a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása a Cstv. 33/A. § szerinti perben. E rendelkezés 2006. július 1. napján lépett hatályba azzal, hogy a hatályba lépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni rendelkezéseit, azonban csupán 2012. március 1. napjáig volt hatályban. A hitelezők tehát 2012. március 1. napját követően a Cstv. 33/A. § (6) bekezdése értelmében csak a felszámolási eljárás jogerős lezárását követő 60 napos jogvesztő határidőn belül kérhette a volt vezető kötelezését a jogerősen megállapított felelősség alapján. Kiemelték, hogy egy hatályát veszített jogszabályi előírásra jogosultságot nem lehet alkalmazni.

A Kúria Gfv.VII.30.128/2013/4. számú ítélete 2014. január 30. napján született, a 60 napos jogvesztő határidő 2014. április 1. napján lejárt. A felperes keresetét azonban csupán 2014. április 24-én nyújtotta be, így a perindításra irányadó jogvesztő határidőt elmulasztotta.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték. Hangsúlyozták, hogy az adós cég semmilyen körülmények között nem lett volna képes a felperes hitelezői igényét kielégíteni. Az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta: milyen összegű, milyen hitelezői kategóriába tartozó hitelezői igények bejelentésére került sor az adós felszámolásában, ezen belül a felperes hitelezői igénye melyik kategóriába került besorolásra, volt-e az adós társaságnak vagyona, ha igen, pontosan milyen értékű volt, elegendő lett volna-e a bejelentett hitelezői igények teljes vagy részbeni kielégítésére, amennyiben a társaság vagyona nem csökkent volna 3.771.824 forinttal, abban az esetben a felperes hitelezői igényének kielégítésére a csődtörvény szabályai alapján sor kerülhetett volna-e. A Kúria csupán azt mondta ki, hogy a társasági vagyon 3.771.824 forinttal csökkent, ebből nem következik automatikusan az, hogy az alperesek kötelesek lennének megfizetni a felperesnek ezt az összeget. A bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy érte-e a felperest kár a Kúria által megállapított mulasztások kapcsán.

A Fővárosi Ítéltábla a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbiakat állapította meg:

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Gfv.VII.30.128/2013/4. számú, 2014. január 30. napján kelt ítéletében megállapította, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperes fia, az adós társaság alkalmazásában állt, az édesapja helyett azt ténylegesen irányította, annak képviseletében eljárva szerződéseket kötött. Az adós társaság nem tett eleget az éves beszámoló letétbe helyezésére és közzétételére vonatkozó kötelezettségének a felszámolás kezdő időpontját megelőzően. A felperes csak saját követelése erejéig kérte a vagyronvesztés megállapítását 3.771.824 forintnyi összegben. Az alperesek felelőssége akkor nem lenne megállapítható, ha bizonyították volna, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtették a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében, és a felperes által állított, a fentiek szerint bizonyított 3.771.824 forint vagyronvesztést a legkörültekintőbb eljárásuk ellenére sem tudták megakadályozni. Ilyen tényelőadást az alperesek nem tettek, a fentieket nem bizonyították, ezért a Kúria úgy ítélte, kétséget kizáróan következtenni lehet arra, hogy az alperesek hitelezői érdekeket sértő magatartásával okozati összefüggésben a felperes keresetében megjelölt hitelezői igénytel megegyező mértékű csökkenés az adós vagyonában bizonyítottan beállt.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos, a csatlakozó fellebbezés az alábbiak szerint alaptalan.

Az ítéletábrlának a fellebbezés elbírlása kapcsán az alábbi kérdésekben kellett döntenie:

1. A volt vezető tisztségviselő ellen indított, a Cstv. 33/A. § szerinti perben megállapított felelősség alapján marasztalásra irányuló, Cstv. 63. § (3), (4) bekezdésére alapított perben a felszámolás kezdő időpontjában, vagy a keresetlevél benyújtásának időpontjában hatályos csődtörvényi rendelkezések szerint meghatározott 90 nap, vagy 60 nap biztosított a kereset benyújtására.
2. A fentiek szerint marasztalásra irányuló perben a bíróság az összecszerűség meghatározása során milyen irányú bizonyítást folytathat le, mit vizsgálhat.

1.
Általános jogelv, hogy a jogszabályok rendelkezései a jövőre nézve kötelezik a jogalanyokat, a visszamenő hatályú rendelkezés rendkívül ritka, csak kifejezett jogszabályi kötelezés esetén alkalmazható. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 7.§, valamint 15.§ alapján a jogszabályi rendelkezést eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában a hatálybalépését követően keletkezett tényekre és jogviszonyokra, illetőleg megkezdett eljárási cselekményekre kell alkalmazni. A rendelkezés a továbbhatás kérdését is rendezi: a jogszabályi rendelkezést a hatálya alatt keletkezett tényekre és jogviszonyokra, illetőleg megkezdett eljárási cselekményekre a jogszabályi rendelkezés hatályvesztését követően is alkalmazni kell.

Ennek alapján kialakult irányadó bírói gyakorlat szerint a felszámolási eljárásra és *a felszámolási eljárással érintett peres eljárásra* azok a csődtörvényi rendelkezések az irányadóak, amelyek az adós társaság elleni felszámolási eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtásának időpontjában hatályban voltak, mivel *a felszámolási eljárás eredményes megindítása teremti meg* e perek megindításának lehetőségét. E gyakorlatra hivatkozik a - felperes által hivatkozott - Fővárosi Ítéltábla 11.Gf.40.460/2013/4. számú határozatában és erre utalt a Pécsi Ítéltábla Gf.30.317/2013/6. számú határozata is.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) az adós társasággal szembeni felszámolási kérelem benyújtásakor, 2008. április 4-én hatályos 63. § (3), (4) bekezdése értelmében a felszámolási eljárás jogerős lezárását követő 90 napos jogvesztő határidőn belül - ki nem elégített követelése erejéig - bármely hitelező keresettel kérheti a bíróságtól, hogy a 33/A. § szerinti perben megállapított felelősség alapján kötelezze az adós társaság volt vezetőjét követelésének kielégítésére. Amennyiben a határidőben több hitelező terjesztett elő keresetet, a bíróság a pereket egyesíti, és a követelések arányos kielégítéséről rendelkezik. Ha a felszámolási

eljárás jogerős lezárásig a 33/A. § szerinti perben jogerős döntés nem születik, a (3) bekezdésben meghatározott jogvesztő határidő kezdő napja a 33/A. § szerinti jogerős bírósági döntés napját követő nap. A 33/A. § (1) bekezdése szerint, ha többen, közösen okoznak kárt, felelősségük egyetemleges.

A felperes a csődtörvényben rögzített- *sui generis* - *felelősségi forma* alapján kérte az alperesek marasztalását, az alperesek marasztalását megalapozó magatartás időpontjában a csődtörvény fent hivatkozott rendelkezései voltak hatályban. Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes a 90 napos határidőn belül terjesztette elő keresetét.

2.

A bíróság a Cstv. 63. § (3) bekezdésére alapított marasztalási perben az alábbiakat vizsgálja:

A bíróság a Cstv. 33/A. § szerinti megállapítási perben jogerősen megállapította a vezető tisztségviselő felelősségét; az adós társaság elleni felszámolási eljárás jogerősen befejeződött; a felperes hitelezői igényének kielégítésére nem volt fedezet, az kielégítetlenül maradt.

E feltételek bekövetkezte esetén már csupán azt lehet és kell vizsgálni, hogy mely hitelezők terjesztettek elő marasztalási keresetet. A Cstv. 33/A. § szerinti megállapítási perben meghatározott helytállási összeg azon hitelezők között osztható fel, akik a Cstv. 63. § (3) bekezdése alapján pert indítottak az adós volt vezetője ellen követelésük kielégítése érdekében. Amennyiben egy hitelező terjeszt elő a Cstv. 63. § (3) bekezdése alapján marasztalási keresetet, a teljes helytállási összeg egyedül az ő jogos követelésének kielégítésére szolgálhat. Több hitelező marasztalási keresete esetén a Cstv. 63. § (3) bekezdése utolsó mondata értelmében a követelések arányos kielégítéséről rendelkezik a bíróság. A hitelezők kielégítésénél a Cstv. 57. § (1) bekezdés szerinti kielégítési rangsort - törvényi rendelkezés hiányában -figyelmen kívül kell hagyni.

A Cstv. 63. § (3) bekezdése alapján indított marasztalási perben a bíróságnak nincs jogosultsága vizsgálni az alperesek által felvetett kérdéseket, csupán a marasztalási pert indító hitelezők között a követelésük arányában a helytállási összeg felosztására jogosult.

Jelen perben kizárólag a felperes terjesztett elő az alperesek felelősségének megállapítása, majd marasztalása iránti keresetet. Az alperesek felelősségét a Kúria hivatkozott ítélete 3.771.824 forint összegben állapította meg. Erre figyelemmel a megállapítási perben meghatározott helytállási összeg teljes egészében a felperes követelésének kielégítésére szolgál.

Az elsőfokú bíróság a Kúria felelősséget megállapító ítélete és a fenti, felperes által igazolt tények ismeretében tévesen vizsgálta, hogy a korábbi megállapítási perben meghatározott helytállási összegre milyen arányban jogosult a felperes hitelező. Tévedett, amikor azt állapította meg, hogy a felperes akkor sem kapott volna kielégítést az „f” kategóriába tartozó hitelezői igényére, ha az alperesek által okozott 3.771.824 forint társasági vagyonszerzésre nem került volna sor. Az alperesek által hivatkozott és az elsőfokú bíróság által vizsgált ok-okozati összefüggést a bíróság a megállapítási perben vizsgálja, és oly módon, hogy a vezető tisztségviselő magatartása vezetett-e és milyen mértékű vagyonszerzéshez. A marasztalási perben - amely a megállapítási perhez szorosan kapcsolódó jogintézmény - már ilyen vizsgálatot a törvény nem ír elő.

Megjegyzi az ítéletábra, amennyiben a felszámoló, vagy valamennyi hitelező megindította volna a Cstv. 33/A. § szerinti megállapítási pert - és a megállapítási perben olyan összegű vagyonszerzés kerül megállapításra, ami fedezi a teljes bejelentett és elfogadott hitelezői igényt -, az alperesek felelőssége akár a teljes bejelentett hitelezői igény tekintetében is fennállhatna, és a marasztalási perben valamennyi hitelező igénye, követelése érvényesíthető lett volna.

Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az alpereseket marasztalta a Kúria által megállapított helytállási

összegben. A Cstv. 63. § (3) bekezdése alapján csupán a megállapítási perben meghatározott helytállási összeg tekintetében marasztalhatók a volt vezető tisztségviselők, ezért az ítéltábla a felperes 3.771.824 forintot meghaladó kereseti kérelmét elutasította. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján kötelezte az ítéltábla az alpereseket egyetemlegesen a marasztalási összeg megfizetésére.

A Pp. 77. §, 78. § alapján kötelezte az ítéltábla az alpereseket perköltség fizetésére az alábbiak szerint:

A felperes keresetlevelén 226.300 forint kereseti illetéket, fellebbezésén 301.700 forint illetéket lerótt. Az alperesek illetékfeljegyzési jogára figyelemmel 113.150 forint bírósági meghagyás elleni illeték, az Itv. 48. § alapján 8.000 forint csatlakozó fellebbezési illeték (a csatlakozó fellebbezés kizárólag az elsőfokú ítélet indokolásának megváltoztatására irányult) feljegyzésre került. Ezért a felperes által lerótt összesen 528.000 forint illeték, és az alperesek illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett 121.150 forint illeték viseléséről kellett rendelkezni a másodfokú ítéletben. A feljegyzett illeték viseléséről a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében a meg nem fizetett illeték megfizetésére a feleket a perköltség viselésének szabályai szerint kell kötelezni.

A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján az ítéltábla az alperesek által felperes részére fizetendő első- és másodfokú eljárás ügyvédi munkadíj mértékét mérlegeléssel 300.000 forintban határozta meg.

Így az ítéltábla kötelezte az alpereseket az illetékfeljegyzési joguk folytán feljegyzett 121.150 forint összegű illeték állam javára történő megfizetésre, és a felperes javára, az általa lerótt 528.000 forint illeték, valamint 300.000 forint első- és másodfokú ügyvédi munkadíj, mindösszesen: 828.000 forint megfizetésére.

Budapest, 2015. december 2.

Botka Lászlóné dr. sk.
a tanács elnöke

. Csányi Terézia Katalin sk.
előadó bíró

dr. Kovács Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül: